IDO VIVO

IDO-VIVO 3/88

PUBLISHED BY: ILSGB

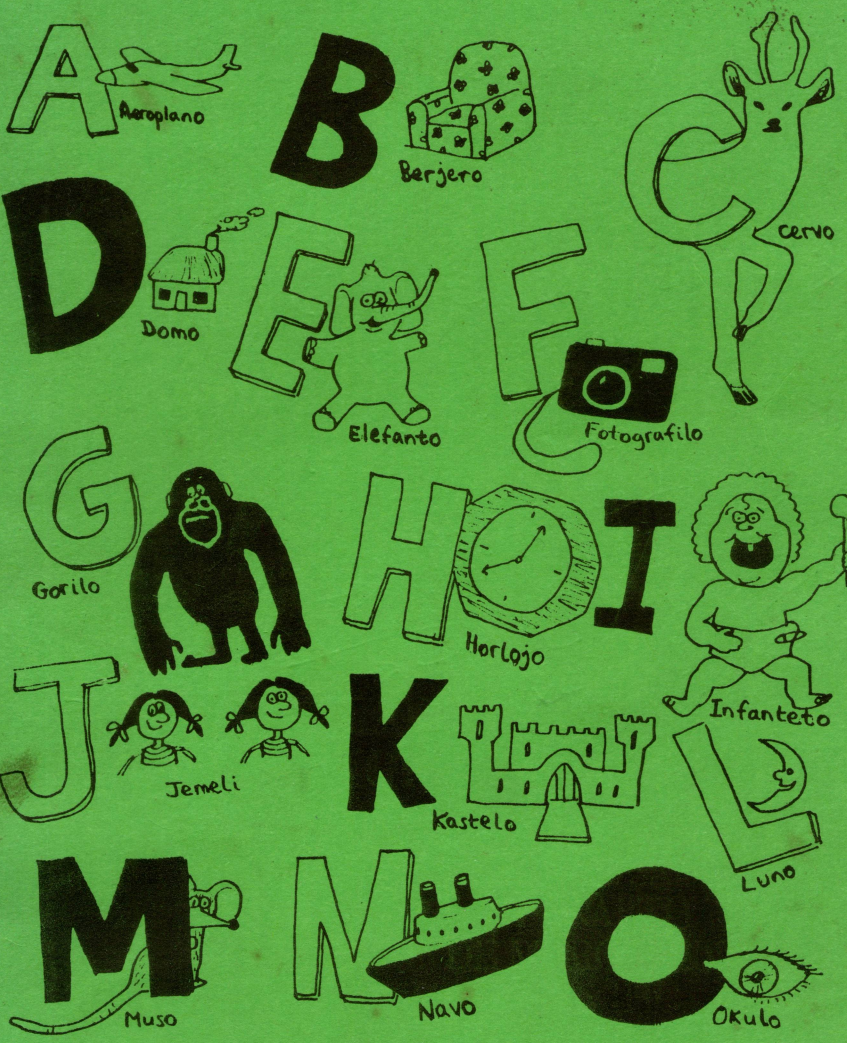

PRONUNCIATION.

THE ALPHABET.—The ordinary English alphabet of 26 letters is used, without accents or other marks. Spelling is phonetic, but the values of certain letters differ from the English values. Roughly, the consonants are sounded as in English, the vowels as in German, Italian or French.

THE CONSONANTS **b, d, f, k, l, m, n, p, t, v, w, x, z** are pronounced as in English, except that **x** keeps the *ks* sound even initially.

c = *ts* in *tsetse*.
g = *g* in *get* (never as in *gem*).
h is always sounded.
j is sounded as in French, that is like *s* in *vision*.
r is trilled or clearly pronounced.
s is always sharp, as in *a house* (never like *z*, as in *to house*).
ch as in *church*.
qu as in *queen*.
sh as in *shall*. A hyphen is used in compound words to show that each letter keeps its own sound, as *chas-hundo*, « hunting-dog ».
y is always a consonant, like the *y* in *yes*. Hence *mayo* is *mah-yo*, not *may-o*.

THE VOWELS are **a, e, i, o, u** and are sounded as in the words *father, veil, machine, soul, rule*. The southern English tendency to diphthongize the vowels, especially those in *veil, soul* should be avoided ; they should be single sounds as sung on a single note.

There are two *diphthongs* in Ido, **au** and **eu**. Give each half of the diphthong the sound it would have if standing alone, only making the *u* shorter and weaker. Thus, *au* is pronounced *ah-oo* (something like *ow* in *cow*) ; *eu* is pronounced *eh-oo*.

THE ACCENT or stress of voice falls (1) on the last syllable of the infinitive (*-âr, -îr, -ôr*) ;
(2) on the last syllable but one of other words.
(3) But in polysyllabic roots, *i* and *u* immediately before a vowel cannot receive the stress. *E.g.* : akadêmio, melôdio, âquo

GRAMMATICAL TERMINATIONS

The grammatical terminations are 12 in number, viz. :

-o for singular nouns ;
-i for plural nouns or pronouns ;
-a for adjectives ;
-e for adverbs ;
-ar, -ir, -or for infinitive (present, past, future) ;
-as, -is, -os for indicative ,, ,, ,,
-us for conditional present ;
-ez for imperative.

To these must be added the *suffixes* of the participle :

-ant-, -int-, -ont- for the active voice (present, past, future) ;
-at-, -it-, -ot- for the passive voice (present, past, future)
besides **-ab-** for the perfect tenses

AGM 1989

ANNUAL GENERAL MEETING - YARALA KUNVENO, MAYO 1989

ALL MEMBERS of ILSGB are cordially invited to the AGM which is being held at 22 Wentworth Close, Watford, on Saturday, 27th May 1989, at 2.15pm.

PLEASE make every effort to attend! The Committee needs your ideas. If you would like to play an active part in the running of the Society but are unable to attend, please don't hesitate to inform the secretary.

NOTIFICATION of your intention to be at the AGM would be helpful. A slip (see centre page) is provided for your convenience.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

OMNA MEMBRI esas kordiale invitita al Yarala Asemblo Generala qua eventos en 22 Wentworth Close, Watford, ye saturdio, 27ma mayo 1989, ye 14kl.15.

VOLUNTEZ facar omna esforci asistar! La Komitato bezonas vua idei. Se vu esus pronta prenar aktiva parto en la funcionigo dil Societo ma ne povas asistar, voluntez ne hezitar informar la sekretario.

AVIZO di vua intenco esar en la YAG esus utila. Respondilo (videz mezala pagino) furnisesas por vua konveno.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ABONI-SUBSCRIPTIONS 1989

The following subscription rates were approved for 1989:

Ido-Vivo plus membership of ILSGB	£3.00
Ido-Vivo without M'ship of ILSGB	£3.00
Ido-Vivo plus Membership of ILSGB (students and unwaged)	£1.50

La sequant aboni aprobesis por 1989 :

Ido-Vivo +membreso di ILSGB	£3.00
" " sen membreso di ILSGB....	£3.00
" " kun membreso di ILSGB (studenti e ne-salariati)....	£1.50

NIA LETRO-BUXO

Dum recenta monati ni recevis letri de nombro de Usani , inkluzanta plura nov Idisti . Sendubite la esforci da Tom Todd difuzar Ido havas suceso. Ni esperas ke balde ni povos vidar la rinasko dil ILISA (International Language Ido Society of America) , qua olim florifis kande olua sekretario Carl Rostrom ankore vivis.

USA

Ni sendas maxim kordiala saluti a nia aktiva Idist amiki en Usa :
FRED BROENING, Cockeysville, MD
ANTHONY CAMASTA, Syracuse , NY
RICHARD EARNHART, Denton, Texas
ROB FRANTZ , Edmonds, WA
BRUCE HUNTER, Dallas , Texas
ORVAL LIECHTY , Carmichael , CA
EDWARD H. STEVE , Erdenheim, Pennsylvania
e
TOM TODD, Kalamazoo , Mich.
Via letri, via suporto e via konstruktiva sugesti esas omna tre bonvenanta !
Adavane Ido en Usa , e tra la mondo !

GERMANIA

Helmut Senger , Hoyerswerda, DDR , dankis ni por IDO-VIVO, e demandis posh-dicionario od Ido-kurso. Alfred Neussner helpis il per sendar exemplero dil libro IDO POR OMNI.
Ni esperas ke vu povos lernar Ido, Helmut, e vartas vua venonta letro kun intereso.

SUEDIA

Esis tre plezanta recevar bon informi de nia sueda amiki Axel ed Inga Rylander. Axel skribas :
"Inga e me esabis voyajanta en Suedia e Finlando. Ni facis tre interesanta voyajo a Varmland, provinco kun multa kulturo , de qua

venas famoza sueda autori, exemple Selma Lagerlöf, Gustav Fröding, Erik Gustaf Geijer ; nia olima chefa ministro Tage Erlander , nia famoza inventisto John Erikssen, qua inventis inter omno la helico di navo e facis l'unesma sueda lokomotivo e l'amerikana militonavo Monitor. Ka tu savas ke il esas plu konocata en Usa kam en Suedia ?

Ni vidis multa bela loki en Värmland , e la vetero ya esis bela e varma dum la tota turo. La 26 julio ni facis voyajo a Åland, finlanda arkipelago proxima a Suedia. Esis guidata turo pri la internaciona regato 'Tall ships' race.' Esis vere interesanta videskar la bela seglonavi en la maro.

Nun me esas redaktanta la numero 2 di KOMUNIKI. Ol aparos en oktobro/decembro , ed esos la lasta numero , qua redaktesos ...."

Ni esos kelke trista ke la ecelanta revuo KOMUNIKI ne pluse aparos , ma ni esas extreme dankema ad Axel pro ilua fidela e habila redaktado dil revuo dum multa yari.

BRAZILIA

Ni recevis letro , skribita en ecelant Ido , de Anesio de Lara C. Jr., São Paulo. Il dicas ke il korespondis kun plura Idisti en yari de cirkum 1958 til cirkum 1964, kande il esis direktanto bibliotekala di INTERNATIONAL LANGUAGE ASSOCIATION qua havis sideyo en Denver, Colorado, Usa. Anesio demandis informi pri Ido-edituri , revui, societi e c. , e ni sendis apta respondo. Se irga lektero deziras relatar kun Anesio, voluntez skribar a Tom Lang.

==========

LEXIKO DI NOVA VORTI

adoptita depos 1922

kompilata da

Camiel De cock

LINGUALA KOMENTI

Ni citas interesanta linguala komenti facita da nia membro Kevin Ford :
" Me ofte remarkas la mis-traduko di la frazo 'ante plura yari' vice 'plura yari ante nun' , - videz Valo Boscombe p. 2 . Anke, en 'La Kantistino' p. 21 'ante non monati' vice 'non monati ante nun'. La Kompleta Gramatiko Detaloza p. 69 es tre klara pri ca punto...."

"..Me kredas ke lo importanta esas ke nia esforci validigar nova vorti ne falez sur DEFIRS (deaf ears !). Che la Yarala Kunveno, me audis kritikado di Marcel Pesch pro ke il inkluzis vorti en sua Dicionario de la 10,000 Radiki 'ne-aprobita dal U.L.I.'. Me pensas ke la kulpo es kun la U.L.I. pro olua tardeso aceptar nova vorti.

Anke me audis komento ke ni ne povas validigar nova vorti ecepte ke on trovas rusa Idisto qua povas sancionar oli ('altre ni violacas la principo di DEFIRS'). Sensencajo ! Ni posedas rusa dicionarii , e decidi povas e mustas esar facita.

Pasante, me konkordas l'artiklo pri 'L'enunci di hori' en recenta IDO-VIVO. 'Esas kloko du' esas plu logikala kam 'Esas du kloki.'

Me anke konkordas la sugesto de Andreas Juste ke 'ila, ela, ola' esus aceptita kom alternativi ad 'ilua, elua, olua.'

****

LU ed OL

Semblas ke ulfoye Idisti divenas konfuza pri la korekt uzo di LU ed OL . On devas sequar ica regulo :

por la pronomo maskula , uzez IL.
por la pronomo femina , uzez EL.
por ulo neutra (sen-genra), uzez OL.
se la persono parolanta ne savas pri ulo ka to esas maskula o femina o sen-genra, uzez LU.

Do, ni dicez :
"Me vidis persono : lu salutis , ma me ne povis distingar ka lu esas vere siorulo o siorino ."

T.L.

::

TEMPO MONTROS - da Terence Minty (Trad. N. ap Glyn)

Voyajante ad-heme en la ad-Cardiff-a treno Mel sentis mentale plu felica kam il sentabis ye la antea dio dum la ad-iba voyajo. Esabis ilua unesma vizito a la nova domo di lua fratulo.

Retroe du monati Algwyn livabis Cardiff ube il sempre habitabis e translojis a Bristol. Mel havabis sua dubiteti ye ta tempo e questionabis su ka la yuna Sally establisus su rapide en sua nova cirkumaji. Sume, il pensis, dek-e-tri yari esas desfacila evo por puero chanjar skolo.

Ne esis til la okaziono di ilua viziteto che Algwyn ke la timeti di Mel fine esis quietigita. Algwyn havis nula regreti pri aceptar la ofro di sua firmo. Lo esabis quale on dicabis ad il: ilua pago esus la sama, ma oportunaji di promoco esus plu bona. Ilua spozino ja esis kun multa nova amiki amikeskanta e Sally preferis sua nova skolo kam la antea. La movo esabis bona ideo pos omno.

Mel relaxis ed esforcis facar la diala krucvort-enigmo, ma il rimemoradis peci del konversadi kun sua fratulo ta-matine ed antea-die. Mel questionabis il pri to quo igis li decidar tante subite pos semani de hezitado.

≪On povus dicar ke singla incidento decidis aferi por ni≫ Algwyn respondabis. ≪Kelki dicus ke lo esis trivialajo, ma lo semblis esar tote ne-triviala ye la tempo. Lo eventis kande me opioneskis ke pura inerteso restigus me en Cardiff por sempre, malgre mea expekti por promoceto.

≪Lo eventis quale co. Vu savas pri la pasiono di Sally por antiquaji - el heredas ol dil matro di mea spozino - bone, el esis prizeganta antiqua horlojeto en la vetrino di ta butiko proxim la centro di Cardiff. Vu savas - 'Antiquaji Magoon'.

≪La preco ne esis ne-yusta, do me promisis komprar ol por el okazione di elua venonta nasko-aniversario, qua esis ye tri semani de lore. Sioro Magoon konocas Sally sat bone; el kompris kozeti de lu pasinte. Quale anticipita, il dicis ke il rezervos ol por el.

≪Me deziris ke el havez la eciteso di querar ol, do ye elua aniversario me donis ad el la pekunio ed el departis por obtenar ol. Sioro Magoon ne esis che lu cadie; il komisabis ula nova employato. Kande Sally demandis la horlojo il esis tre abrupta e dicis ad el ke el ne darfas havar ol. El esis tro astonegita por kontre-pledar.

≪El nur demandis ka ne esas eroro, ed informesas: 'Certe ne!'.

≪Esanta timida sorto, el nure cedis e kuris ad-heme. El arivis plorante ed explikis ke Sioro Magoon revokabis sua parolo e promisabis la horlojo ad altru.

≪Me astonesis dal oldulo, e deziris irar ad-ibe ye la venonta dio por reprimandar il, ma rikonsideris kontree. Ni kompris ludo por el vicee, ma lo esis ne-utila. Sally havis tote mizeroza aniversario e ni omna esis iracozega prie. Me esis rimemorigita pri omna la vanaji e decepti ke ni sufrabis recente en Cardiff.

≪Ye impulso ni decidis ta-instante translojar. Fortunoze, aferi rezultis bone por ni. Nun ke Sally esas vinkinta elua chagreno me kelke joyas ke ta anciena bagatela horlojo divenis la posedo di altru. Sen lo me esas certa ke ni esus ankore en Cardiff hodie.≫

Arivinte che il, Mel balde obliviis la incidento dil horlojo. Seque, uldie, pos kelka semani, il hazarde renkontris Sioro Magoon dum promenado.

≪Estimata Sioro,≫ la olda Judo ridetante dicis, ≪Me joyas renkontrar vu! Me deziris vidar vua fratulo, ma me audis ke il translojis a Bristol. Me esis retenanta kozeto por ilua mikra filiino, ma il nul-tempe venis a me koncerne ol!≫

≪Ma Sally iris a vua butiko ed informesis ke el ne povas havar ol.≫

≪Do tale esis lo! Ho, se nur me esabis en la butiko tadie! Se nur me savabis la Cardiff-ala adreso di vua fratulo! Vu vidas, me dicis a mea komizo rezervar ta horlojo; me mem dicis ad il la nomo di Sally, ma esanta nova il ne konocis Sally kande il vidis el, e, desfortunoze, el ne donis sua nomo.

≪Do kande il dicis ke ol rezervesis por ulu il esis tote justa. Ol ya esis rezervita - por el.'≫

Yen infre la sama en la originala Angla. The same story follows in the original English:

TIME WILL TELL

by

Terence Minty

Travelling home on the Cardiff-bound train Mel felt easier in his mind than he had the day before on the outward journey. It had been his first visit to his brother's new home.

Two months ago Algwyn had left Cardiff, where he had always lived, and moved to Bristol. Mel had had his misgivings at the time and questioned whether young Sally would settle down quickly in her new environment. After all, he thought, thirteen was an awkward age for a child to change schools.

It was not until his flying visit to Algwyn's new place that Mel's fears were finally allayed. Algwyn had no regrets about accepting his firm's offer. It was as he had been told: his pay would be the same but chances of promotion were better. His wife was making plenty of new friends, and Sally preferred her new school to her old. The move had been a good idea after all.

Mel relaxed and tried the daily crossword, but he kept on recalling snippets of the conversations with his brother that morning and the previous day. Mel had asked him what made them decide so suddenly after weeks of dithering.

"You could say that a single incident decided matters for us', Algwyn had replied. "Some would call it a trivial thing, but it seemed far from trivial at the time. It happened when I was beginning to think that sheer inertia would keep me in Cardiff for good, despite my limited promotion prospects.

"It came about like this. You know Sally's passion for antiques - she inherits it from the wife's mother - well, she fancied a small antique clock in the window of that shop near the centre of Cardiff. You know it - Magoon's Antiques.

"The price was not unreasonable, so I promised to buy it for her next birthday, which was three weeks away. Mr. Magoon knows Sally quite well; she's bought stuff from him in the past. Sure enough, he said he would reserve it for her.

"I wanted her to have the excitement of fetching it, so on her birthday I gave her the money and off she went to get it. Mr. Magoon was not there that day; he'd left some new assistant in charge. When Sally asked for the clock he was quite abrupt and told her that she could not have it. She was too flabbergasted to argue.

"She just asked wasn't there some mistake, and was told: 'Certainly not.

"Being the shy sort, she just gave up and ran home. She arrived in tears and explained that Mr. Magoon had gone back on his word and promised the clock to somebody else.

"I was surprised at the old gent, and wanted to go there the next day and give him a piece of my mind, but I thought better of it. We bought her a game instead, but it was no use. Sally had a thoroughly miserable birthday and we were all pretty angry about it. I was reminded of all the frustrations and disappointments we had suffered in Cardiff recently.

"Impulsively we decided right then to move home. Fortunately, things have turned out all right for us. Now that Sally's got over her disappointment I'm rather glad the silly old clock went to somebody else. If it hadn't been for that I'm sure we would still be in Cardiff today".

Arriving home, Mel soon put the incident of the clock out of his mind. Then one day, several weeks later, he chanced to meet Mr. Magoon while out walking.

"My dear sir", the old Jew beamed, "So glad to see you! I wanted to see your brother, but I hear he's moved to Bristol. I was keeping an item for his little girl, and he never came to see me about it!"

"But Sally went to your shop and was told that she could not have it".

"So that was it! Oh, if only I had been in the shop that day! If only I had known your brother's Cardiff address! You see, I told my assistant to reserve that clock; I even told him Sally's name, but being new he didn't know Sally when he saw her, and, unfortunately, she did not give her name.

"So when he said it was being kept for somebody he was quite right. It <u>was</u> reserved - for <u>her</u>!"

PRAKTIKALA PROJETO DA USANA IDISTO

En recenta letri , Usana Idisto EDWARD H. STEVE facas praktikala propozo , ed invitas Idisti en omna landi kunlaborar kun il. Me citas :

"..Esante jeristo e kemik-injenioro, me savas ke multa amerikana jeristi e ciencisti bezonas lektar tam multa nova jeral- e teknikal-idei kam posibla. .. Recente me lektis quale amerikana ciencisti faliabis la granda deskovrajo pri elektrala super-konduktili pro ke la inventanti publikigis lia verko en germana revuo.

Nultempe nur un lando kreas nova idei e uzanto mustas havar disponebla informeso de multa landi di mondo. Se on nur dependas de sua patrala linguo od un o du altra lingui, on povas obliviar importanta kozo qua imprimesis en triesma o quaresma linguo ! Por eludar ico, on mustas parlernar omna lingui (ico ne es racionoza!) ed abonar omna ciencala revui de omna parti di la mondo (anke ne racionoza!) Pluse, ube on povas trovar la tempo e la pekunio agar ita kozi ?

Ma, se existas informeso-sistemo segun mea inkluzita folio, multa profiti eventus :

1ma: Uzanti obtenus informeso sen lernar duesma linguo. (Maxim homi ne volas parlernar altra linguo!)

2ma: Ni pruvas ad ita homi qui askoltos ke Ido es utilega en la mondo hodie en la komercala areno.

3ma: Forsan kelka ciencisti lernos Ido e lore vidos quale utila ol es por interkomunikar.

Fakte me kredas ke ica sistemo esos ganala-ganala stando : homi triumfas pro ke li recevos la informeso quan li bezonas ; la linguo Ido triumfas pro ke ni uzos ol por komunikar informeso a la uzantaro.

Por facar ica sistemo, me bezonas unesme homi de altra landi qui kredas ke Ido ya es valoroza e povas developar kom instrumento plubonigar

interkomuniko inter populi. En un vorto , ica homi bezonos decidego pri la emo di facar Ido utila , e pri laboranta kun me .

Duesme me mustas projetar quale la sistemo funcionus en omna landi. Anke me mustas komprenar la autor-yuro-lego de singla lando por ke ni agos nulo ne-korekta. En un vorto, me mustas preparar programo di quale la sistemo funcionos en altra landi.

Triesme me mustas obtenar abonanti a la nova sistemo. ciencisti, jeristi, edc. En un vorto, me mustas developar la tota komercala programo .

Por agar la unesma pazo di ica nova sistemo , me mustas rikonocar ica homi cirkum la mondo qui helpos e laboros kun me. Ica homi esus iti qui havas idealismo e kredegas ke Ido povas ed esus la un duesma linguo por la tota mondumo. Ka vu helpos me trovar ita altra homi ?

Anke me bezonas amerikana Idisti por laborar kun me.."

La informeso-sistemo propozita da nia amiko Edward Steve es ilustrita en la folio sequanta .

Ni esperas ke ca apelo por helpo e kunlaborado en tre praktikala projeto trovos forta respondo del Idisti tra la mondo . Ni raportos plusa developi en ca projeto en futura numeri di IDO-VIVO.

Yen la adreso di nia aktiv amerikan amiko :

Edward H. STEVE ,
820 Glendalough Road ,
Erdenheim ,
Pennsylvania 19118 ,
USA.

::

LEXIKO DI NOVA VORTI

adoptita depos 1922

FORTEGA INFORMESO - SISTEMO POR CIENCISTI ED ALTRA PROFESIONANI

"Plu fortega kam la pazachi di forta armeo
esas la ideo , la tempo di qua arivabis."

VICTOR HUGO

Sequanta skiso es pri quale la sistemo ya funcionos inter exemple Hispania ed Amerika .

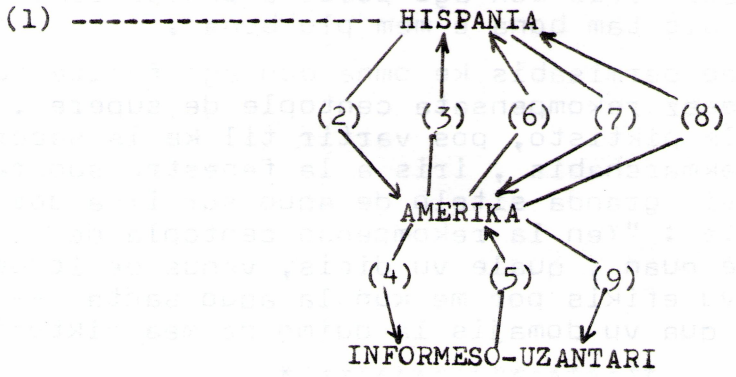

Signifiko di numeri :

(1) informeso de imprimita revui en hispana .
(2) en Ido, listi di kontenajo de revui.
(3) rekompenso por laboro di tradukisto.
(4) listi di kontenajo a ciencisti od altri.
(5) respondi pri dezirata artikli.
(6) en Ido, demandi por tota artikli.
(7) en Ido, tradukuro di tota artikli.
(8) rekompenso por laboro di tradukisto.
(9) tradukuro di tota artikli.

::

La sequant aboni aprobesis por 1989 :

Ido-Vivo +membreso di ILSGB	£3.00
" " sen membreso di ILSGB....	£3.00
" " kun membreso di ILSGB (studenti e ne-salariati)....	£1.50

JOKI

Sacerdoto , facante la rondiro di sua parokio ye saturdio ante Pasko , ed asperante l'aquo santa en la domi quale kustumale , venis al domo di piktisto. Ibe il aspersis l'aquo sur uli de la pikturi. La piktisto , turnante kelke iritita, demandis ad il pro quo ca asperso esabis facata sur sua pikturi . Lore la sacerdoto dicis ke esis la kustumo, ke il devis facar lo, ke il facis lo bona , e ke irgu qua facis bon ago povus expektar reciproke ulo tam bona e mem plu bona .

Nam Deo permisabis ke omna bon ago facita sur tero esez rekompensata centople de supere . Lore la piktisto, pos vartir til ke la sacerdoto ekmarchabis , iris a la fenestro supera, e lansis granda sitelo de aquo sur ilua dorso, dicante : "Yen la rekompenso centopla de supere quan , quale vu dicis, venus de lo bona quan vu efikis por me kun la aquo santa -- e per qua vu domajis la duimo de mea pikturi."

****

La monaki Franciskana kustumas fastar dum certena periodi kande li ne manjas karno en sua monakeyi , ma kande li voyajas e devas vivar per karitato, li esas permisata manjar irgo qua esas pozata avan li. Nu, du monaki qui voyajis haltis ye albergo akompanata da certena komercisto , e sideskis kun il ye la sama tablo , ube - pro la povreso dil albergo, nulo esis servata ecepte mikra yun hanulo rostita. Kande la komercisto vidis ico , il pensis ke ol ne suficus por su ipsa. Lore il turnis vers la monaki e dicis : "Se mea memoro esas korekta , vi ne manjas irgasorta karno en via monakeyi dum ca sezono." Audante ico, la monaki esis obligata da sua regulo aceptar sen disputo ke lo esis korekta. Do la komercisto ganis sua deziro e manjis la yun hanulo, dum ke la monaki povis manjar poko.

AGM 1989

ANNUAL GENERAL MEETING - YARALA KUNVENO, MAYO 1989

ALL MEMBERS of ILSGB are cordially invited to the AGM which is being held at 22 Wentworth Close, Watford, on Saturday, 27th May 1989, at 2.15pm.

PLEASE make every effort to attend! The Committee needs your ideas. If you would like to play an active part in the running of the Society but are unable to attend, please don't hesitate to inform the secretary.

NOTIFICATION of your intention to be at the AGM would be helpful.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

OMNA MEMBRI esas kordiale invitita al Yarala Asemblo Generala qua eventos en 22 Wentworth Close, Watford, ye saturdio, 27ma mayo 1989, ye 14kl.15.

VOLUNTEZ facar omna esforci asistar! La Komitato bezonas vua idei. Se vu esus pronta prenar aktiva parto en la funcionigo dil Societo ma ne povas asistar, voluntez ne hezitar informar la sekretario.

AVIZO di vua intenco esar en la YAG esus utila.

Me intencas asistar la Yarala Kunveno di ILSGB.
I intend to be at the AGM of ILSGB.

NOMO .....

ADRESO .....

..... Tel. .....

* If you would like a map and directions please tick here ☐

The International Language (Ido) Society of Great Britain

ABONPAGI 1989

1. Membreso di ILSGB + Ido-Vivo £3-00 _____

2. Membreso di ILSGB + Ido-Vivo
   (Studenti e Nesalariati) £1-50 _____

3. Ido-Vivo sen membreso di ILSGB
   £3-00 _____

_____

PAGO-METODI:

1. Per Postala Mandato en £-i Angla
2. Per Giro-konto en £-i Angla
3. Per Cheko tratita en Banko Britana en £-i Angla
4. Per ne-Angla pekunio adjuntanta £6 pro kambio-kusti

PAGEBLA A: ILSGB (Giro-konto: 632 2255)

SENDEBLA A: 2 Bentham Way, Staincross, Barnsley,
South Yorkshire, S75 5QA, Anglia.

NOMO: _____

ADRESO: _____

_____

Pos la repasto , la tablo-kompani departis omna tri kune , e pos voyajir kelka disto li venis a fluvio tre larja e profunda . Pro ke omna tri marchis pede - la monaki pro lia povreso e la altru pro avareso - esis necesa segun la kustumo ke un del monaki, esante nud-peda, portez la komercisto sur sua shultri. Do la monako , pos donir ad il sua ligna shui por tenesar , levis la homo sur sua shultri . Ma, la monako , kande il trovis su en mezo dil fluvio , rimemoris altro de sua reguli. Haltante subite quale Santa Kristofero , il levis sua kapo ad il qua pezis sur il e dicis : "Dicez, ka vu havas irga pekunio sur vua persono ?" -- "Vu savez bone ke me havas ol" , respondis l'altru , "quale vu supozas ke komercisto tala kam me povus voyajar altre ?" "Ho ve !" dicis la monako , "nia regulo interdiktas a ni portar irga pekunio sur nia personi " e quik lasis il falar aden l'aquo. Pro ke la komercisto vidis ke lo facesis kom joko e kom venjo por la malajo quan il facabis a li , il ridetis dum redesk-ante kelkagrade pro shamo , e sufris la venjo pacoze .

De la not-libreti di
LEONARDO DA VINCI

* *

NUR UNFOYE

Me expektas pasar tra ca mondo nur unfoye. Irga bona kozo quan me povas facar , od irga bonfaco quan me povas montrar ad irga kun-kreuro, me facez lo nun ; me ne ajornez lo o neglijez lo, nam me ne pasos sur ica voyo itere.

Stephen Grellet (Etienne de Grellet)

==========

RIMEMORANTE MEA PATRO

Nia pensi e memoraji nultempe haltas che nia cerebro. Ed anke -- ni memoras la agreabla dii di nia yuneso . Forsan ni memoras plu nia infantala yari, pro ke semblas esar ke nia infantala cerebro retenas en lu la amorala agi de nia genitanti, frati, familiani od amiki tre proxima di nia vivo. E me nultempe povas obliviar mea kara patro. Esante la quaresma filio di mea gepatri, e la plu mikra, me pensas quante devis sufrar pro nia vivo mea kara patro.

Pos nia hispana fratala milito, e sen havar preske pekunio por nia necesaji (omni qui vivas tra milito savas tala necesaji), il devis laborar multe por ganar pekunio por nia vivo .

Finite nia milito, mea duesma fratulo mortis pro tifo-maladeso. Me gepatri spensis omna la pekunio por intencar sanigar lu. Ma omno esis ne-utila. Pos lua morto me naskis . Yaro pose mortis mea matro. Omno co, kun la mala yari di la milito, sentesis multe che ni. Ma vivo duris ed esis necesa rikomencar. Dum lua 50 yari mea patro devis luktar por avancigar ni ye nia harda mondo.

Lua laboro komencis ye 6 kloki matine e finis ye 7 kloki vespere. Malgre ico il sempre preokupesis pri nia problemi , pri nia lernado. Malgre lua fatigeso , sempre il esis preokupata pri ni , apertita a ni, ed ad omni..... Il serchis manjaji en la "nigra merkato" , por ke ni povus manjar omnatempe. Mem il dicis a mea plu evoza fratino :"Pozez plu multa rizo en la kasrolo e donez pano a nia vicini , por ke li povez anke manjar ulo hodie!" E mea fratino facis tale e donis pladi de rizo e pano por ke nia infanta vicini e lua gepatri povus manjar. Ho! kara patro ! Il permisis altra vicini prenar aquo de nia fonteno. Li ne povis pagar por aquo-servo pro ke la patro esis enkarcerigita pro lua 'reda pensi' pos nia milito. Nia pordo sempre esis apertita ad omni. Ed omni

venis por juar la paco di nia hemo e nia patrala kordialeso. Me sempre memoras lua ridanta vizajo, lua kordial saluti . Por il omni esis egala.

E me memoras kande, plu olda e pos lua harda laboro, il venis fatigita che ni kun la astmala atako. Preske sen povar respirar , ankore il ridetis , dicante a ni ke il standis bone. E dum ke ni preparis la medikamento, e sen ke il povis preske respirar , mem kontenta il dicis a ni : 'ico pasos rapide. Ne esez preokupata pro me.' Omno por ne tristigar ni . Ho, kara patro! quante tu sufris por ni e por omni . Quante tu devis sufrar dum tua tota vivo, pos la morto di tua patri kande tu evis 5 yari ! E quale esis posibla transmisar tanta amoro havante tante poka patrala varma amoro ? Sendubite Deo sendabis a tu Lua granda amoro .

Tu devas savar, kara patro, omnadie me memoras tu. Quankam me evis 14 yari ye tua morto, nultempe me oblivios tua sempre bona konsili. Pos mea 48-yara vivo , nultempe me oblivios esar pacoza , komprenoza, tolerema, amoroza, respektoza. ESAS LA GRANDA LERNADO QUAN TU LASIS EN MEA KORDIO.

Danko pro omno, KARA PATRO !

JOSE GARCIA

==========

ABONI - SUBSCRIPTIONS 1989

The following subscription rates were approved for 1989:

Ido-Vivo plus membership of ILSGB	£3.00
Ido-Vivo without M'ship of ILSGB	£3.00
Ido-Vivo plus Membership of ILSGB (students and unwaged)	£1.50

LA EUROPANA KONVENCIONO PRI YURI HOMALA

Ni ofte vidas en la jurnali ed en televiziono pri violaco di homala yuri en ica od ita lando . Ma qua esas ta homala yuri ? Por explikar la afero kelke , ni ofras tradukuro aden Ido di la precipua artikli dil Europana Konvencicno pri Yuri Homala.

La yuro vivar.

Libereso de tormento o ne-humana od infamiganta trakto o puniso.

Libereso de sklaveso, submiseso e laboro koaktita.

La yuro havar libereso e sekureso dil persono.

La yuro recevar proceso yusta , sen ecesiva tardeso, da nedependanta e nepartisana tribunalo establisita legale.

Interdikto di retroagiva lego kriminala e persequo.

La yuro recevar respekto por privata e familiala vivo, hemo e korespondo.

Libereso di penso, koncienco e religio.

Libereso di expreso .

Libereso di asemblo ed asocio.

La yuro mariar su ed establisar familio.

Libereso de diskrimino relate la praktiko di la garantiita yuri .

La yuro recevar respekto pri posedaji.

Certena yuri relate edukado .

Libereso di movo e di rezido - libereso livar irga lando, inkluzanta la sua .

Libereso de ekpulso, e libereso ri-enirar la lando di qua on esas nacionano.

Interdikto dil kolektiv ekpulso di stranjeri (t.e. personi ne nacionanigita.)

= =

NI RIMEMOREZ NIA PIONIRI

Ye la 25ma aniversario dil kreo di Ido , un del maxim importanta Ido-pioniri skribis la sequanta linei en PROGRESO :

"..En 1900 eventis en Paris internaciona expozado . Meditante uladie pri lo valoroza realigebla okazione l'aranjo dil multa kongresi , me sorge atencis la problemo di helpanta linguo , pri qua me savis poko. Me nule dubitis pri la posibleso di ula linguo supera pri facileso ad le nacionala , cetere neaceptebla lingui, ma me komprenis ke la praktikal aceptado di tala solvuro esis super omno afero di organizado. Ed me skribis broshuro 'Kad Universala linguo es posibla ? Expozo di moyeni por selektor e sucesigor linguo ciencala, komercala ed universala' (Paris , Gauthiers-Villars, 1900). Kurte , la konkluzo rezumita es: Oportas ke la selekto di linguo , sive mortinta (Latina) e modernigita , sive artificala , facesez da grupo autoritatizita. Por ta skopo omna kongreso (o societo) favoroza enuncas deziro por la L.I. e nominas delegati ; ilci nominas Komitato e ca Komitato konforme la asemblita deziri , invitas l'Akademii selektar linguo universala e , se li refuzas, efektigas ipsa la selekto .

Dum ica tempo me komunikas ta projeto ad Couturat , homo loyal e ferma , spirito just e metodoza , mea kamarado di la Skolo normala superiora (ilu, en la segmento literaturala ; me, en la ciencala) kun qua me kordiale, ma til lore rare, relatis. Quik olun il adoptis ed inter ni komencis kunlaborado qua establisis solida amikeso , finonta nur per la violenta morto di ta ek la du, qua konsakris la maxim granda duro e talento al L.I. ....."

Sendubite vi ja komprenas ke la skribinto esas Dro. Léopold Leau, un del du sekretarii di la Delegaciono, l'altro esante Dro. Couturat. Plu tarde en la sama numero di PROGRESO , aparis la sequanta artiklo homajala da Sr. A. Matejka :

LEOPOLD LEAU

A ti qui atenceme lektis la preiranta pagini , precipue l'artikli konsakrat al historio dil Delegitaro ed al memoro di nia kara maestro Couturat, ne eskapis la rolo preponderanta quan pleis lor la nasko di Ido nia devota e fervoroza amiko Léopold Leau, doktoro dil cienci, olima profesoro pri matematiko che 'Collège Stanislas' en Paris, catempe dekano dil fakultato dil Cienci en l'Universitato di Nancy (Francia). En l'introduktal artiklo di ca numero me kurte aludis la granda servi facit a nia movado da ica eminenta ciencisto ; esas do por ni honordevo, manifestar nia gratitudo per asociar ilua nomo al homajo direktit al kreinti di nia linguo .

Regretinde , ta homo, qua plu bone kam irgu povabus komprenigar da ni la grandega meriti di Prof. Leau kom mondlinguano, cadie es desaparinta. Louis Couturat sole, qua dum yari restabis kun il en intima relati, qua trovabis en il la maxim devota helpero en ilua giganta laboro, esabus kapabla donar sua vera senco al homajo , quan ni direktas cadie a nia amata kunluktero. Ne sen kelka hezito me asumas la tasko, remplasar Louis Couturat en la satisfaco di ta honordevo , ma se ta homajo perdas necese pri beleso , ol ne es pro to min sincera ed certe expresas la sentimento unanima dil Idistaro.

Mea tasko es kelke faciligita per la fakto, ke en la absent eso dil vivanta testo, restas a ni la palpebla memoraji dil verko furnisita da nia amata kunluktero. Ol parolas por su ipsa e dispensas ni del neceseso, saliigar olua importo per laudeganta paroli. Prof. L. Leau ne nur esis la zeloza e konciencoza kunlaboranto di Louis Couturat lor la redakto dil epokifanta 'Histoire de la Langue Universelle' ; il ne nur es la nefatigebla propagero dil mondlingual ideo en la ciencozaro :il es l'iniciinto ipsa dil DELEGITARO ; il es la homo , qua ganabis Louis Couturat por nia idealo e qua .

per ta ago influis decidigive l'evoluciono dil reformistal movado mondlinguala. Sen Léopold Leau nia Ido ne naskabus. Ka ta simpla fakto ne donas a nia homajo sua tota signifiko ?

Certe l'agemeso di Prof. Leau manifestis su plu intense dum la sep yari preiranta la nasko di Ido kam pos olua ofical adopto. Grave okupita per sua devi profesionala , il pokope retretis del unesma plano e cedis la tota plaso a nia maestro Couturat, qua de lore konsakrabis til sua morto omna sua esforci al developigo dil Idista movado . A ta situeso es atribuenda la fakto, ke che nia yuna generaciono, la nomo di Prof. Leau ne evokas imagino proporcionita ad ilua grandega meriti. En ula mondlinguala rondi on mem hastis rangizar il inter l'abandoninti dil mondlingual ideo . Or, la vereso es,ke poki, mem inter la dukteri di nia movado , konceptas plene quanto ni debas ankore cadie al fervorozeso di ta kunluktero .

Me es persone inter la nemulta privilejiziti , qui per lia konstanta interrelati kun Prof. Leau havas l'okaziono admirar la servemeso ed amindeso di ta kunluktero , qua sempre sustenis ni per sua precoza konsili e qua nultempe refuzis sua kunlaboro en la solvo dil multa , delikata problemi quin kunportas l'administrado di movado tante extensita quale la nia. Nia gratitudo iras a homo, qua, fugante la bruiso di publikeso, laboras por Ido en la silenco di sua studieyo e di qua l'afeciono por nia komuna idealo manifestas su per konstanta, spontane ofrita sakrifiki .

La grandega merito di Prof. Leau e di omna nia pioniri esas profitigar movado pure idealista de la frukti di lia granda eruditeso , konsakrar ad ol esforci, qui aplikita en la domeno dil cienci oficala, prokurabus a li honori multe plu facile evaluebla dal granda masi e mem da parto del ciencozaro . Per lia sakrifiki li revelas su kom idealisti en la

maxim nobla senco dil vorto. Nia movado es tro febla por donar la justa konsakro a tante granda esforci e meriti ; ol devas saciesar per la simpla expreso dil gratitudo sincera , ma di gratitudo qua, venanta ek la kordii di idealisti, equivalas etikale la maxim granda rekompensi oficala. Tamen, por donar a ta sentimento di gratitudo ula, advere modesta konsakro , la Komitato di ULI decidis unanime , nominar Prof. Leau kom

HONORPREZIDERO DIL UNIONO POR LA LINGUO INTERNACIONA

Ad ica febla gesto di gratitudo ol same unanime asociis la nomo di Markezo L. de Beaufront, qua, quankam retretinta de omna funcioni oficala, juas la duranta e ne-efacebla veneraco dil tot Idistaro.

Movado, qua kontenas en sua sino forci tante nobla e desinterestoza, es promisit al maxim bela futuro. Ek ta konstato ni cherpas la certeso pri nia finala vinko.

==========

LEXIKO DI NOVA VORTI

adoptita depos 1922

kompilata da

Camiel De cock

A DICTIONARY OF NEW WORDS

is now available from the Ido-librerio, 10 Heol Salop, Penarth, De Morgannwg, CF6 1HG. A bit expensive at £1.60 (including post and packing), but a must for all bona fide Idists. 20pp.

* Q U I Z O nro. 4

1) Quo esas "Adjuvanto" ?
   a) pseudonimo di Louis de Beaufront.
   b) poemo da Louis de Beaufront.
   c) nomo di linguoprojeto da Louis de Beaufront.

2) La unesma gramatiko Idala en hispana linguo preparis
   a) Don Juan Carlos
   b) Don Gasper
   c) Petrus Marcilla

3) Texto di ta kanto kreis
   "Ni havas un e sama linguo,
   Lo esas extraordinar !
   Ni havas un e sama linguo
   Por interkomprenar....."
   a) Hans Cornioley
   b) Andreas Juste
   c) Axel Rylander

4) Antee 60 e 10 yari eventis Ido-konferi en
   a) Zürich - Cambridge
   b) Warszawa - Budapest
   c) Roma - Oslo

5) Familio Jacob editis en Berlin
   a) "Mikra Buletino"
   b) "Nia Buletino"
   c) "Ido-Buletino"

Voluntez sendar solvuri al autoro dil *quizo, Antoni Myszakowski , skr. poczt. 26 , PL 56-400, OLESNICA , Polonia. Libri ofresos kom premii, samideano Antoni lotrios por selektar la gananti. BONA CHANCO !

LEXIKO DI NOVA VORTI

adoptita depos 1922

TEXTO EN SIMPLA IDO

Jack Duval esas inspektisto. Il inspektas kafeerii, restorerii, hoteli e altra loki ube manjajo vendesas.

Lundie Jack iris a kafeerio ye la westala limito dil urbo. En la koqueyo il vidis rati e insekti. La rati esis manjanta farino en la provizo-chambro. La insekti esis reptanta alonge la muri. Jack klozigis la kafeerio quik. La proprietanto esis iracoza. "Ne esas mea kulpo!" il protestis. "Ulu dil kafeerio trans la strado esas esforcanta ruinar mea komerco! Lu pozis rati en mea provizo-chambro e insekti en la koqueyo!"

Mardie Jack iris al altra kafeerio. La manjajo esis ecelanta e anke tale esis la higieno en la koqueyo.

Merkurdie Jack iris a hotelo ye la estala limito dil urbo. La generala qualeso di higieno esis bona, ma il remarkis ke la un dil employati havis tre sordida ongli. La jeranto promisis korektigar la situeso.

Jovdie Jack vizitis provizo-kompanio ye la nordala limito dil urbo. Il esis tre kontenta pri omno e laudis la jeranto.

Venerdie Jack vizitis hotelo ye la sudala limito dil urbo. Nombro de homi maladeskabis pos dinear ibe. Jack e ila helpanto prenis specimeni de omna la manjajo e sendis li al laboratorio por analizo.

Saturdie Jack restis heme kun ila familio. Li omna juis la ecelanta dejuno preparita da la spozino di Jack, Mary. La filiulo e la filiino di Jack esas vejetaranti, do li ne manjis karno, ma prenis vejetarala raguto.

Sundie Jack duktis ila spozino e filiulo al maxim bona restorerio en la urbo ube la koqueyi esas neta e la manjajo ecelanta.

Ganez $100! Detali en la nexta numero di Ido-Vivo.

NOVA HEMO POR LA LIBRERIO!

Ye pagino 23 on vidas desegno dil anciena kavaleyo qua future divenos la hemo dil Ido-librerio.

Ca prezente ne-uzita edifico qua esas dop la domo di Nic ap Glyn, sekretario di ILSGB, rinovigesos autune 1989 e divenos imprimerio, Ido-librerio e Ido-biblioteko.

On ne bezonos notar nova adreso - ta restas la sama, nome 10 Heol Salop (o Angle: 10 Salop Street), PENARTH, De Morgannwg, CF6 1HG, G.B.

Pos la konstrukto dil tabuli e dil armori komencos la granda tasko di movar la libro-stoko. La mikra chambro proxim la industriala centro di Cardiff/Caerdydd qua uzesis dum la pasinta tri yari ne esas tre apta. Pro manko di spaco la libri ne esas facile trovebla. Tamen, adminime, esas loko tote seka. La nova libro-hemo anke ofros seka e varma kondicioni.

Eventuale esos posibla por vizitanti venar a Penarth e uzar la Ido-biblioteko.

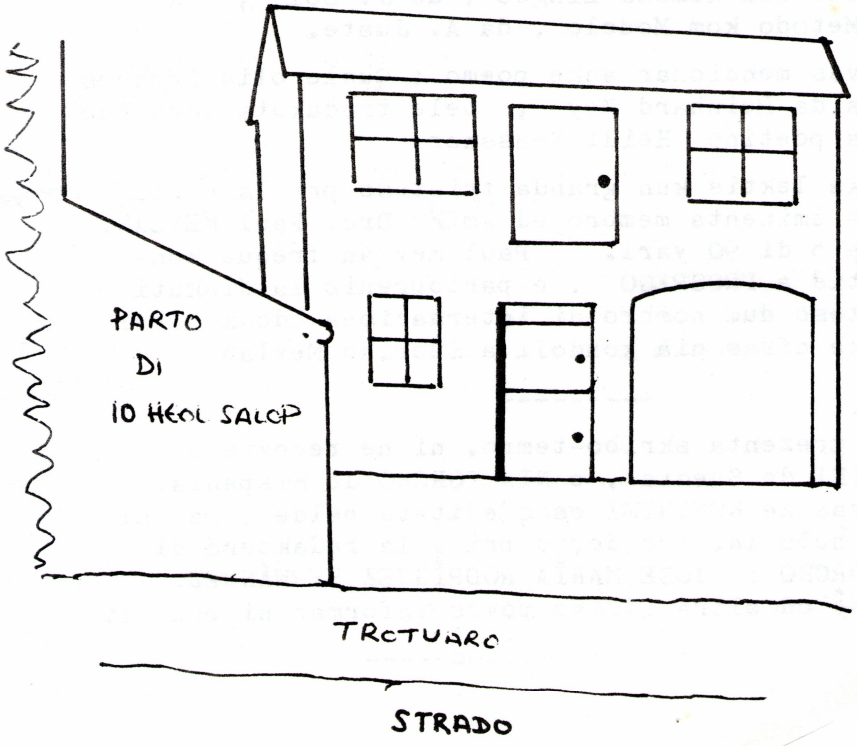

R E V U I R E C E V I T A

PROGRESO , no. 283 , mayo-agosto 1988.

Ni joyas vidar ke nia centrala revuo duras ofrar a l'Idistaro informiva e stimuliva lektaji. Gratuli a la Redaktala Komitato !

La unesma artiklo en ca numero ofras homajo a la ex-Prezidero dil ULI , HENRY JACOB. On povas apene imaginar la enorma labori facita da Henry por la Ido-movado dum la pasinta plu kam 60 yari. Bone meritita tributi pagesas ad il da Hellmut Röhnisch , nia nova Prezidero , e da la Redaktala Komitato di PROGRESO.

Altra artikli inkluzita :
Eratosthenes da G. Janssens , Ludi e Distraktili (Altra kazo di renversebleso) da G. S-R. , Ka raciono punisesas ? Pledo por saneso-asekuro, da Helmut Creutz , Ka Sercho di Sekureso .. o Sercho di Profito ?, da Ido-simpatiozo , Komuneso sen Komuna Linguo , da J. Bol , ed Idal Metodo kom Modelo , da A. Juste.

Ni devas mencionar anke poemo : Quale olim Orpheus kantis da Reinhard Mey , bele tradukuta aden Ido da nia poetino Heidi Neussner.

Ni anke lektis kun granda tristeso pri la morto di nia eminenta membro ed amiko Dro. Paul MEYLAN, ye l'evo di 90 yari. Paul Meylan freque kontributis a PROGRESO , e partoprenis la diskuti e frateso dum nombro di internaciona Ido-konferi. Ni anke ofras nia kondoli a Siorino Meylan.

Ye la prezenta skribo-tempo, ni ne recevis od KOMUNIKI de Suedia , o NIA TORCHO de Hispania. Ni savas ke KOMUNIKI esos editata balde , ma ni havas nula informo de, o pri , la redaktero di NIA TORCHO : JOSÉ MARÍA RODRÍGUEZ HERNÁNDEZ. Ka José od altra Idisto povos informar ni pri il?

-----oooOOOooo-----

IDO-VIVO

IDO-VIVO is the official magazine of the International Language (IDO) Society of Great Britain. It circulates in many lands throughout the world.

WE NEED from you, our readers:

letters in Ido or English, articles (serious or light), puzzles, jokes, cartoons, news of Idists, short stories, articles on languages, questions on Ido in English or Ido, questions about the history of Ido, details from those seeking pen-friends (box no. available).

PRESENTATION OF MATERIAL

Material is acceptable in any form provided that it is clearly legible. Diagrams and drawings can be easily included. Small, clear photographs may also be reproduced, and will be returned to the sender if this is requested. Ready-typed material is always appreciated; you know the size of our pages. Larger material can be reduced.

EDITORS

The Editors of IDO-VIVO are Tom Lang and Nic ap Glyn.

Send all contributions to:

International Language (IDO)
Society of G.B.
2 Bentham Way
Staincross
Barnsley
South Yorkshire S75 5QA

NI BEZONAS de vi, nia lekteri:

letri, artikli (omna-speca), enigmati, joki, rakonti, desegnuri, fotografuri, novaji pri samideani, detali pri e de korespondemi.

PRIZENTO DI MATERIO

Materio esas aceptebla manuo- o mashin- skribita.
Desegnuri e mikra klara fotografuri (retro-sendebla ye demando) esas riproduktebla.
Ni povas anke plu-mikrigar materio.

NOVA ADRESO! – NEW ADDRESS!
CYFEIRIAD NEWYDD!

'ILSGB' E LA 'IDO-LIBRERIO'
10 HEOL SALOP
PENARTH
DE MORGANNWG
CF6 1HG
TEL: (0222) 702971 · 483545